

Májičky na rosnatkách v Evropě

Přátelství věk před Radek Kastner
[16.12.2007]
Aktualizováno [24.06.2008]

Májičky jsou čtvercove, drobné, přímé, slavně polokulovité, dlouhých, dosahují velikosti 0,2 - 8 mm, z něhož je znám druh, který jsou azeny do 6 řad. Velikost vřetina májičky formy samiček: okřídlené čtvercove, bezkřídle čtvercove vejčové. Samci jsou buď okřídlené, nebo bezkřídle. Nejčastěji přezimuje vajíčko na primární hostiteli. Brzy na jaře se z něj líhne zakladatelka, která dříve vzniká několika partenogenetickým generacím fundatrigenií na jaře - zimního hostitele. Čtvercove samičky čtvercove asi mášc a vyprodukuje 50 - 100 larev. Larvy procházejí čtyřmi instary, u okřídlených od druhého instaru se začíná křídla. Koncem jara listy stárne, začne jako potrava nevhodná a objevují se jaře - okřídlené migranti, kteří se stávají na sekundárním hostiteli. Tam přebývají a podzimu vyváží - opřít vřetina - počet generací - bezkřídle jedinců. V přebývání podzimu přezimují sekundární hostitelé vyhovovat, klesá obsah vlákniny, zkracuje se den, snižuje se teplota a vyváží se generace samiček, které produkují jedince obou pohlaví. Ti migrují zpět na zimního hostitele, kde samičky kladou po oplození přezimující vajíčka.

Popsaných nálezy májiček na evropských rosnatkách není mnoho. Celkově byly nalezeny 3 druhy, všechny z rodu *Aphis*. Nejhojnější byla náležená májička *Aphis triglochinis* (synonymum *Aphis audax*) vyskytující se v západní, severní a střední Evropě. Primárním hostitelem těchto májiček jsou rybíz (Ribes rubrum a R. nigrum). Sekundárními hostiteli jsou čtvercove byliny (mezi ně patří Triglochin maritimum (báňka přímá), po nálezu májiček druhově jméno *Barbarea vulgaris*, *B. stricta*, *Nasturtium officinale*, *Myosotis palustris*, *Veronica beccabunga*, *Anemone coronaria*, *Ranunculus lingua*, *Aster tripolium*). Přímé - ležetostná májička napadla rosnatky (*Drosera* spp.), aťkoliv pokusy přímé pomněnky (*Myosotis*) a rukve (*Rorippa*) na rosnatku byly neúspěšné. Nálezy těchto májiček na rosnatkách jsou hlášené v Nizozemí a ze střední. Velké kolonie byly nalezeny na rubech listů rosnatky okrouhlolisté (*Drosera rotundifolia*) a rosnatky prostřední (*Drosera intermedia*), podél květných stvolů a někdy mezi čtvercove znatými vlásky. Hlášené jsou nálezy těchto májiček ze Škotska na rosnatce anglické (*Drosera anglica*).

Další nalezenou májičkou je májička čtvercove (Aphis nasturtii, synonymum *Aphis rhamnii*), která se vyskytuje v Evropě severní, západní, jižní a střední Asii a byla zavedena a rozšířena v severní Americe. Primárním hostitelem čtvercove čtvercove (Rhamnus cathartica), jehož listy na jaře zkracuje. Sekundárními hostiteli pak jsou *Nasturtium* (potočnice, po nálezu májiček druhově jméno), *Polygonum*, *Solanum tuberosum*, *Veronica*, *Rumex* a čtvercove další byliny. Byly nalezeny na *Drosera rotundifolia* v Meklembursku v červenci a srpnu, nejprve na květenstvích a později na přímých a spodních stranách listů. Okřídlené čtvercove samičky a okřídlené samičky se tam objevily v zářímě.

Poslední nalezenou májičkou je májička kruštinová (synonymum májičky kruštinové) (*Aphis frangulae*), která je kosmopolitním druhem. Jedná se vlastně o skupinu 4 poddruhů. Primárním hostitelem je krušina olšová (*Frangula alnus*, synonymum *Rhamnus frangula*). Mezi čtvercove sekundárními hostiteli *Aphis frangulae* s. lat. je i *Drosera rotundifolia*, na nálezu byla pozorována v severní Německu.